

EF-traktatens artikel 87 regulerer de tilfælde, hvor en støtte påvirker samhandlen mellem medlemsstater. Kommissionen er enekompetent til at erklære en støttestørdning for forenelig med fællesmarkedet.

I dette lovforslag vil det være nærliggende at antage, at støtte vil være omfattet af traktatens regler og ikke af § 11 a, da støtte til forskning og udvikling vil kunne påvirke handlen over grænserne.

EU's statsstøttebegreb og udviklingen af dette i Kommissionens og EF-Domstolens praksis er vejledende for Konkurrencerådets fortolkning af, hvad der vil kunne betragtes som konkurrencebegrænsende erhvervsstøtte efter konkurrenceloven. EU's statsstøttebegreb gennemgås derfor i det følgende.

Det følger af art. 87, at følgende 4 betingelser skal være opfyldt, for at der er tale om anmeldelsespligtig statsstøtte i traktatens forstand:

1. Der skal være tale om støtte ydet af det offentlige ved hjælp af offentlige midler.
2. Støtten skal udgøre en økonomisk fordel for virksomheden.
3. Støtten skal være til fordel for visse virksomheder eller visse produktioner, enkelte virksomheder eller grupper af virksomheder (selektivitetskriteriet).
4. Støtten skal påvirke samhandlen mellem medlemsstaterne og fordreje eller true med at fordreje konkurrencevilkårene på markedet.

Se endvidere nærmere på www.ks.dk om konkurrence- og statsstøttereglerne.

Som det fremgår, skal lovforslaget notificeres hos EU-Kommissionen. Dette sker for at få godkendt, at lovforslaget ikke indebærer nogen krænkelse af EU's regler om statsstøtte.

Til § 4

Til at fremme lovforslagets formål foreslås det, at en offentlig forskningsinstitution kan stifte og eje ét aktieselskab. Herudover kan institutionen være medejer i et eller flere selskaber, som er stiftet af andre institutioner efter denne lov.

Forslaget giver således et hjemmelsgrundlag, som ikke findes i dag. Det skal dog samtidig understreges, at der ikke heri er indbygget en pligt for institutionerne til at stifte og eje eller være medejer i et aktieselskab.

Med bestemmelsen gives der mulighed for, at en offentlig forskningsinstitution kan stå som ene-ejer af et § 4 selskab. Desuden åbnes der mulighed for, at institutionen kan eje aktier i et eller flere § 4 selskaber, som er stiftet af andre institutioner. Ene-ejer kan fx være aktuelt, hvor institutionen lægger vægt på, at der

er et tæt interessefællesskab mellem institutionen og selskabet, jf. dog forslaget § 3. Sameje af et § 4 selskab kan for eksempel være aktuelt, hvor der er behov for at samle den kommercielle ekspertise inden for et givet fagområde.

Med dette forslag ønskes også at undgå en unødigt fragmentering af økonomiske og personalemæssige ressourcer, idet antallet af selskaber samlet set ikke vil kunne overstige antallet af institutioner omfattet af lovforslaget.

Grundet § 4 selskabernes nære tilknytning til de offentlige forskningsinstitutioner forudsættes § 4 selskabernes vedtægtsmæssige hjemsted og hovedkontor at være i Danmark, fx sammenfaldende med eller i nær tilknytning til de forskningsinstitutioner, som har stiftet og ejer selskaberne. For god ordens skyld skal det i den sammenhæng præciseres, at selskaber efter lovforslagets §§ 8 og 9 er omfattet af EF-Traktatens artikel 43 om etableringsfrihed, hvilket betyder, at disse selskaber kan have vedtægtsmæssigt hjemsted og hovedkontor i EU og EØS lande.

Hvis det selskab, som institutionen med hjemmel i denne lov kan stifte, skulle gå konkurs, vil de bevilgende myndigheder særskilt skulle godkende en anmodning fra institutionen om at stifte endnu et selskab, jf. *stk.* 8. Institutionens kapitalindsud i et sådant selskab vil i givet fald skulle afholdes inden for de i *stk.* 2, angivne økonomiske rammer. Forslaget om retten til at stifte ét selskab udelukker således ikke muligheden for at stifte endnu et selskab i tilfælde af konkurs under forudsætning af de bevilgende myndigheders godkendelse.

De selskaber, som stiftes af universiteter, omfattet af lov om universiteter, er ikke statslige aktieselskaber, fordi det ikke er den danske stat, der ejer aktierne i det pågældende selskab, men det enkelte universitet, der udgør et selvstændigt retssubjekt.

Aktieselskaber stiftet af en sektorforskningsinstitution, som er omfattet af lov om sektorforskningsinstitutioner, er derimod statslige aktieselskaber, jf. aktieselskabslovens (ASL) § 2 a. Baggrunden herfor er, at sektorforskningsinstitutionerne stadig er statsinstitutioner og derfor en del af den juridiske person staten. Konstruktionen svarer til, at en minister ejer aktier i et selskab på vegne af staten, men hvor en styrelse varetager ejerskabet på vegne af ministeren. Dette medfører blandt andet, at ministeriet selvstændigt vil kunne bestemme, om ejerskabet over selskabet faktisk skal varetages af selve sektorforskningsinstitutionen eller af ministeriet. Reelt vil det således være ministeren, der på vegne af den danske stat varetager ejerskabet af